

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1342/05
01.12.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Jelene Borovac, Vlaste Jovanović, mr Ljubice Jeremić i Biljane Dragojević, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, protiv tuženog BB, čiji je punomoćnik VV, advokat, radi poništaja ugovora o doživotnom izdržavanju i naknadi štete, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kruševcu broj Gž. 27/05 od 26.1.2005. godine, doneo je u sednici veća 1.12.2005. godine:

P R E S U D U

ODBIJA SE revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Kruševcu broj Gž. 27/05 od 26.1.2005. godine i presuda Opštinskog suda u Kruševcu broj P. 1034/2000 od 11.11.2003. godine u delu kojim je odbijen tužbeni zahtev tužioca za naknadu štete.

UKIDA SE presuda Okružnog suda u Kruševcu broj Gž. 27/05 od 26.1.2005. godine i presuda Opštinskog suda u Kruševcu broj P. 1034/2000 od 11.11.2003. godine u delu kojim je odbijen tužbeni zahtev za poništaj ugovora o doživotnom izdržavanju i u delu odluke o troškovima postupka i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje u ukinutom delu.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Kruševcu broj Gž. 27/05 odbijene su kao neosnovane žalbe parničnih stranaka, a presuda Opštinskog suda u Kruševcu broj P. 1034/2000 od 11.11.2003. godine je potvrđena, kojom je u stavu 1. odbijen tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se poništi ugovor o doživotnom izdržavanju zaključen između primaoca izdržavanja GG i davaoca izdržavanja BB od 8.12.1992. godine, overen u Opštinskom sudu u ___ pod brojem ___ tako da ne proizvodi pravno dejstvo i da se tužilac i tuženi upute da imovinsko-pravna pitanja reše po odredbama Zakona o nasleđivanju. Stavom 2. izreke je odbijen tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se obaveže tuženi da mu na ime naknade štete plati iznos od 499.000,00 dinara sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja pa do isplate. Stavom 3. izreke obavezan je tužilac da tuženom na ime troškova parničnog postupka plati iznos od 18.000,00 dinara u roku od 15 dana.

Protiv naznačene presude Okružnog suda u Kruševcu tužilac je izjavio blagovremenu reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Revizija tužioca je delimično osnovana.

U postupku pred nižestepenim sudovima nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP-a, a na koju povredu Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da je sada pokojni GG zaključio ugovor o doživotnom izdržavanju sa tuženim BB, svojim unukom koji je overen pred Opštinskim sudom u ___ u predmetu ___ kao i sudski testament koji je overen pred istim sudom istog dana 8.12.1992. godine u predmetu broj ____. Pokojni GG je raspolagao celokupnom svojom imovinom u korist ovde tuženog, a od postojeće imovine je tužiocu, svome sinu, ostavio ___ ari od parcele "___". Utvrđeno je da je tuženi zajedno sa svojim ukućanima vodio potpunu brigu o pokojnom GG, a nakon smrti ga sahranio o svom trošku dok tužilac nije dolazio u posetu svom ocu. Grafološkim veštačenjem je utvrđeno da je potpis na ugovorima autentični potpis pokojnog GG.

Na osnovu ovih činjenica nižestepeni sudovi su odbili tužbeni zahtev kojim je tužilac tražio da se poništi ugovor o doživotnom izdržavanju iz razloga što tužilac nije pružio nijedan dokaz da je sporni ugovor zaključen pod uticajem sile, prinude ili prevare te da ne postoji nijedan zakonski razlog za njegovu ništavost.

Tužilac je još u tužbi naveo da je primalac izdržavanja u ugovoru o doživotnom izdržavanju naveo da tuženom ostavlja sve pokretnosti ne navodeći taksativno koje su to pokretne stvari i ne izuzimajući tužiočeve stvari pokućstva koje su se nalazile u njegovoj kući, da ni nepokretna imovina nije bila opisana kao ni udeo primaoca izdržavanja u nepokretnostima, čime je navodno priznao da primalac izdržavanja nije bio vlasnik svih zgrada ali to nije naveo. Te navode tužilac ponavlja i u reviziji. Prvostepeni sud u obrazloženju presude nije naveo sadržinu predmetnog ugovora o doživotnom izdržavanju. Iako navodi da je izvršio uvid u spis overe broj 3R. 1606/92 od 8.12.1992. godine, taj spis nije priključio predmetnom spisu niti primerak ugovora o doživotnom izdržavanju pa Vrhovni sud nije mogao da proveri ove navode revidenta.

Pokretne stvari kao predmet ugovora o doživotnom izdržavanju u ugovoru moraju biti naveden tako da se

razlikuju od drugih stvari bilo kao individualno određene bilo kao navedene pomoću oznake zbirne stvari onako kako se u prometu stvari određuju. Potreba da pokretne stvari budu navedene u ugovoru o doživotnom izdržavanju predstavlja bitnu odliku ugovora tako da u pogledu pokretnih stvari nema pravovaljanog ugovora ako stvari nisu navedene. Ugovorom o doživotnom izdržavanju se stvari ustupaju davaocu izdržavanja u svojini s tim što se predaja odlaže do smrti druge ugovorne strane pa sigurnosti i pravnom saobraćaju odgovara da u ugovoru moraju biti jasno određene koje pokretne stvari se prenose u svojini davaocu izdržavanja i u pogledu kojih pokretnih stvari prestaje pravo raspolaganja za života drugoj ugovornoj strani. Ništavost neke odredbe ugovora ne povlači ništavost samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe i ako ona nije bila ni uslov ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor zaključen (član 105. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima).

Iz navedenog razloga revizija tuženog je ocenjena kao osnovana pa je odlučeno kao u stavu drugom izreke ove presude i to na osnovu člana 394. stav 2. ZPP-a.

Međutim, nisu osnovani navodi revizije kojim se pobija odluka nižestepeni sudova kojim je odbijen tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se tuženi obaveže da mu na ime naknade štete plati iznos od 499.000,00 dinara sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama. Osnov ovog tužbenog zahteva su ulaganja i novčana davanja tužioca pokojnom primaocu izdržavanja, inače tužiočevom ocu. Tuženi nije pasivno legitimisan budući da on nije naslednik pokojnog GG već je to otac tuženog DD koji je živ i pristupio je na ročište 14.11.2000. godine. Prema odredbi člana 119. Zakona o nasleđivanju "Službeni glasnik Republike Srbije", broj 52/1974), a koji je merodavan propis u ovoj pravnoj stvari s obzirom na datum zaključenja ugovora o doživotnom izdržavanju, davalac izdržavanja ne odgovara posle smrti primalaca izdržavanja za njegove dugove, ali se može ugovoriti da će on odgovarati za njegove postojeće dugove određenim poveriocima (član 119.). U postupku nije utvrđeno da je između tuženog i primaoca izdržavanja ugovoreno da tuženi odgovara poveriocima za dugove primaoca izdržavanja. To su razlozi zbog kojih tužbeni zahtev tužioca u odnosu na tuženog za naknadu štete nije osnovan i valjalo ga je odbiti kao što su to i učinili nižestepeni sudovi.

Stoga je u ovom delu revizija tužioca odbijena i odlučeno je kao u stavu prvom izreke ove presude na osnovu člana 393. saveznog ZPP-a, u vezi člana 491. stav 4. ZPP-a ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 125/2004).

U nastavku postupka prvostepeni sud će dopuniti činjenično stanje onako kako mu je ukazano, pribaviće i spisu priključiti ili ugovor o doživotnom izdržavanju ili spis 3R.br. 166/92, utvrdiće sadržinu ugovora o doživotnom izdržavanju, odnos tog ugovora i testamenta zaključenog istog dana pa će nakon što u potpunosti raspravi relevantne činjenice ponovo odlučiti o osnovanosti tužbenog zahteva tužioca u nepresuđenom delu i o svim troškovima parničnog postupka.

Predsednik veća

sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpravka

zž